

Sygnatura akt I C 318/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2015 roku

Sąd Okręgowy w K. Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Klimczak

Protokolant: p.o. sekr. sąd. B. Z.

po rozpoznaniu w dniu 22-07-2015 r. w K.

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. G.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 35.000zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych), z odsetkami ustawowymi od dnia 29 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty.
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała.
3. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w K.) kwotę 1.750zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części roszczenia.
4. W pozostałym zakresie kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.
5. Koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami stosunkowo rozdziela i z tego tytułu zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 452,13zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Mariola Klimczak

IC 318/15

UZASADNIENIE

Powódka J. G. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A, z siedzibą w W. kwoty 80.000,00 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 9.12.2014 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600,00 złotych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł. W uzasadnieniu żądania podała, że zapłaty w/w kwoty dochodzi na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. tytułem zadośćuczynienia w związku ze śmiercią ojca - W. W., który zginął w dniu 21.11.2005 roku, w następstwie wypadku komunikacyjnego, za spowodowanie którego winę ponosi M. B., korzystający w dniu zdarzenia z ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia.

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z

uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu podał, że w toku likwidacji szkody wypłacił powódce kwotę 10.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdy w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi, jakie były udziałem powódki w związku ze śmiercią jej ojca. Dodatkowo zarzucił, że dochodzoną w niniejszym postępowaniu kwotę 80.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, która z kwotą już wypłaconą daje sumę 90.000,00 zł, należy uznać za rażąco wygórowaną.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21.11.2005 roku w K. przy ulicy (...) miał miejsce wypadek komunikacyjny, w następstwie którego ojciec powódki - W. W., kierujący pojazdem marki C. o nr rej. (...) doznał obrażeń ciała skutkujących jego zgonem w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K.. Sprawca tego zdarzenia - M. B. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 28.09.2006 roku, wydanym w sprawie II K (...) został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k. i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszącym 5 lat. M. B. w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z (...) S.A., którego pozwany jest następcą prawnym.

W dniu opisanego zdarzenia powódka miała 34 lata. Była mężatką. Z rodzinnego domu do S. wyprowadziła się niebawem po zawarciu w 1997 roku związku małżeńskiego. Pomimo opuszczenia domu rodzinnego powódka utrzymywała regularne kontakty z rodzicami, często odwiedzała rodziców, a w okresie zbliżonym do zdarzenia w ciągu tygodnia mieszkała u rodziców, albowiem studiowała w K., zaś do męża do S. wracała na weekendy. Z ojcem wiązały ją szczególne relacje, był jej przyjacielem. Od wczesnego dzieciństwa ze wszystkimi swoimi problemami zwracała się do ojca. Ojciec wysłuchiwał jej problemów, udzielał rad, pomagał w trudnych sytuacjach. W okresie przed zamążpójściem powódka spędzała z ojcem wiele czasu, jeździła z nim na rowery, wycieczki, wyjazdy zimowe. Ojciec obdarowywał powódkę prezentami, lubił sprawiać jej drobne przyjemności, wspierał finansowo. Po wypadku powódka przez długi czas nie mogła pogodzić się ze śmiercią ojca. Przez okres jednego tygodnia miała kłopoty ze snem. Po śmierci ojca nie była w stanie skupić się na pracy wykonywanej sekretariacie uczelni i zrezygnowała z tej pracy, również dlatego, aby być przy matce w tych trudnych dla nich chwilach i wspierać ją. Zaraz po zdarzeniu odczuwała złość i nienawiść do sprawcy wypadku, potem pojawiły się u niej żal i przykrość, że to spotkało jej ojca. Przez kilka miesięcy codziennie chodziła do kościoła, gdzie rozmawiała z księdzem T. o tym co się wydarzyło. Te spotkania przynosiły jej pocieszenie i dawały ukojenie bólu. Często odwiedzała grób ojca. Po śmierci ojca otrzymała wsparcie od męża, swoich braci i przyjaciół. W 2009 roku powódka urodziła dziecko. Powódka nadal nie może pogodzić się ze śmiercią ojca, wciąż za nim tęskni. Nadal nosi w sobie żal do sprawcy wypadku w następstwie, którego zginął jej ojciec.

Pismem z dnia 24.11.2014 roku powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie zapłaty kwoty 100.000,00 zł. tytułem zadośćuczynienia. W następstwie decyzji z dnia 8.12.2014 roku pozwany wypłacił powódce z powyższego tytułu kwotę 10.000,00 złotych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania świadków B. W. (k. 69), K. G. (k. 70), zeznania powódki (k. 70), dokumenty postępowania likwidacji szkody.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki J. G. oraz świadków B. W. i K. G., gdyż zeznania te są rzeczowe, logiczne i spójne. Poza

tym brak było dowodów przeciwnych, które zaprzeczałyby prawdziwości twierdzeń powódki i świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c., w brzmieniu obowiązującym w dniu wypadku, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Z kolei w myśl obowiązującego w dniu wypadku § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego

ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. z 1992 roku, Nr 96, poz. 475 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa - do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Mając na uwadze powyższe i w okolicznościach niniejszej sprawy odpowiedzialność pozwanego nie może budzić wątpliwości skoro sprawca wypadku w następstwie, którego zmarł W. W., został skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k., i sprawca ten w momencie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia. Poza tym pozwany wypłacając powódce niesporną część zadośćuczynienia przyjął na siebie odpowiedzialność, co do zasady, za szkody powstałe u powódki w związku z przedmiotowym wypadkiem.

Powódka jako podstawę prawną swego roszczenia o zadośćuczynienie wskazała art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c.

Rozstrzygając kwestię odpowiedzialności pozwanego w kontekście roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną przez osoby bliskie zmarłego, Sąd podzielił ugruntowane już stanowisko Sądu Najwyższego, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (por. uchwała SN z 22

października 2010 roku, sygn. III CZP 76/10, Lex nr 604152, z dnia 13 lipca 2011 roku, sygn. III CZP 32/11, Lex nr 852341, wyroki SN z dnia 11 maja 2011 roku, sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128 i z dnia 15 marca 2012 roku, sygn. I CSK 314/11, Lex nr 1164718).

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że spowodowanie śmierci W. W. naruszyło dobra osobiste powódki. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca z pokrewieństwa, podlega ochronie prawnej. Dotyczy to ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więż ta odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny poczucie stabilności, bezpieczeństwa, wzajemne wsparcie, pomoc. Zerwanie tej więzi stanowi zatem naruszenie dóbr osobistych członków tej rodziny.

Zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepisy prawa nie ustanawiają żadnych kryteriów, na podstawie których powinno być ustalane zadośćuczynienie. Wypracowała je natomiast judykatura, a zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wskazuje ono, że zadośćuczynienie ma kompensacyjny charakter, w związku z czym musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, m.in. wieku poszkodowanego, czasu trwania cierpień, trwałości i skutków, od rodzaju i stopnia winy sprawcy szkody i odczucia jej przez poszkodowanego (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 roku, sygn. I CKN 1145/99, niepubl.; orz. Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 1972 roku, sygn. II CR 57/72, OSNCP 1972/10/183; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1969 roku, sygn. I PR 224/69, OSNCP 1970/6/111).

Śmierć W. W. niewątpliwie wywołała u powódki wiele negatywnych przeżyć, powodujących szkodę na osobie (krzywdę), przeżywaną nie tylko w chwili powzięcia wiadomości o śmierci ojca, ale odczuwanych do chwili obecnej, choć z mniejszym nasileniem z uwagi na upływ czasu od zdarzenia. Bez wątpienia powódka była uczuciowo związana z ojcem. Nagła utrata ojca wywołała u powódki stres, kłopoty ze snem, smutek, ale przebieg żałoby nie odbiegał od typowego. Należy tu zaważyć, że w chwili śmierci ojca powódka była już osobą dorosłą, posiadała własną rodzinę (męża, a w 2009 roku urodziła dziecko), własny dom. Założenie przez powódkę własnej rodziny niewątpliwie poluzowało jej więzi z rodzicami, w tym z ojcem. Od chwili zamążpójścia, to nowo założona rodzina, którą powódka

tworzy do dnia dzisiejszego z K. G., dawała jej poczucie bezpieczeństwa i wiary w pomyślną przyszłość. Powódka po wypadku - mimo niewątpliwie przeżywanego krzywdy - nie korzystała z pomocy psychiatrycznej czy psychologicznej i po jakimś czasie powróciła do codziennego funkcjonowania. Śmierć ojca nie odbiła się negatywnie na jej funkcjonowaniu w rodzinie, czy społecznym w szerokim tego słowa znaczeniu. Po śmierci ojca w życiu powódki miały miejsce pozytywne zdarzenia, jak np. narodziny dziecka, z których czerpała wiele radości.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał roszczenie powódki za zasadne do kwoty 45.000,00 zł. Mając na uwadze fakt, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił już powódce kwotę 10.000,00 zł, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 35.000,00 zł tytułem uzupełnienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia

29.12.2014 roku do dnia zapłaty.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W niniejszej sprawie powódka zgłosiła pozwanemu świadczenie o wypłatę zadośćuczynienia pismem z dnia

24.11.2014 roku. W sprawie nie dołączono dowodu doręczenia tegoż pisma pozwanemu, zaś w aktach likwidacji szkody znajduje się pismo pozwanego z dnia 28.11.2014 roku potwierdzające przyjęcie zgłoszenia likwidacji szkody, a więc należało przyjąć że co najmniej w dniu sporządzenia tegoż pisma pozwany posiadał już wiedzę o dokonanym zgłoszeniu szkody do likwidacji. Tale więc 30-dniowy termin wynikający z powyższego artykułu upłynął w dniu 29.12.2014 roku. Uzasadnione jest zatem przyznanie odsetek ustawowych od dnia 29.12.2014 roku (albowiem do tego dnia pozwany mógł w ustawowym terminie uzupełnić wypłatę świadczenia) do dnia zapłaty. Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego, że ewentualne odsetki należą się od dnia wyrokowania. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynikało, aby po zgłoszeniu pozwanemu szkody do likwidacji wystąpiły jakieś okoliczności, które wpływałyby na rozmiar doznanej przez powódkę szkody.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono jako nieuzasadnione.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Powódka wygrała proces w 43,75 % - zgodnie więc z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu pozwanemu należy się zatem zwrot od powódki kwoty po 452,13 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W punkcie 4. wyroku - na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 ze zm.) - Sąd, z uwagi na charakter sprawy oraz sytuację majątkową powódki (jest osobą niepracującą), odstąpił od obciążenia jej nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części roszczenia, zaś nieuiszczoną opłatą od pozwu, od uwzględnionej części roszczenia, obciążył pozwanego (pkt 3. wyroku).

SSO Mariola Klimczak